

UNIVERSITATEA „OVIDIUS” DIN CONSTANȚA  
ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE UMANISTE  
DOMENIUL DE DOCTORAT: FILOLOGIE

**FRAZEOLOGISME NEOLOGICE  
ÎN LIMBA ROMÂNĂ ACTUALĂ.  
ÎMPRUMUTURI FRANCEZE**

**REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT**

Conducător de doctorat  
Prof.univ.dr. EMILIEA-DOMNIȚA TOMESCU

Student-doctorand  
NEDELCU (NEACȘU) IULIANA

CONSTANȚA, 2024

## CUPRINS

|                                                                      |           |
|----------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>LISTA DE ABREVIERI .....</b>                                      | <b>6</b>  |
| <b>INTRODUCERE.....</b>                                              | <b>8</b>  |
| <b>0.1. Considerații generale .....</b>                              | <b>8</b>  |
| <b>0.2. Obiectivele tezei.....</b>                                   | <b>9</b>  |
| <b>0.3. Stadiul cercetării temei .....</b>                           | <b>10</b> |
| <b>0.4. Sursele documentare ale lucrării .....</b>                   | <b>17</b> |
| <b>0.5. Terminologia și metodologia cercetării științifice .....</b> | <b>19</b> |
| <b>0.6. Structura lucrării.....</b>                                  | <b>20</b> |
| <b>CAPITOLUL 1 .....</b>                                             | <b>22</b> |
| <b>REPERE TEORETICE PRIVITOARE LA FRAZEOLOGISME/ UNITĂȚI</b>         |           |
| <b>FRAZEOLOGICE .....</b>                                            | <b>22</b> |
| <b>1.1. Frazeologia și tipurile de unități frazeologice .....</b>    | <b>23</b> |
| 1.1.1. Definiția frazeologiei .....                                  | 23        |
| 1.1.2. Conceptul de ‘frazologism’/ ‘unitate frazeologică’ .....      | 25        |
| 1.1.3. Conceptul de ‘locuțiune’ .....                                | 27        |
| 1.1.4. Conceptul de ‘expresie’ .....                                 | 31        |
| 1.1.5. Împrumuturi frazeologice .....                                | 35        |
| 1.1.6. Trăsături comune ale unităților frazeologice.....             | 38        |
| <b>1.2. Criterii ale clasificării frazeologismelor.....</b>          | <b>40</b> |
| 1.2.1. Criteriul structural .....                                    | 40        |
| 1.2.2. Criteriul lexico-semantic.....                                | 42        |
| 1.2.3. Criteriul gramatical .....                                    | 50        |
| <b>CAPITOLUL AL 2-LEA .....</b>                                      | <b>57</b> |
| <b>FRAZEOLOGISMELE ÎN LIMBILE ROMÂNĂ ȘI FRANCEZĂ .....</b>           | <b>57</b> |

|                                                                                                               |            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>2.1. Împrumutul frazeologismelor franceze în limba română .....</b>                                        | <b>57</b>  |
| <b>2.2. Delimitarea structurilor frazeologice în limbile română și franceză. Asemănări și deosebiri .....</b> | <b>61</b>  |
| 2.2.1. Asemănări între frazeologismele neologice din limba română actuală și cele din limba franceză .....    | 61         |
| 2.2.2. Deosebiri între frazeologismele neologice din limba română actuală și cele din limba franceză .....    | 74         |
| <b>2.3. Inventarul frazeologismelor de origine franceză în limba română .....</b>                             | <b>77</b>  |
| <b>CAPITOLUL AL 3-LEA .....</b>                                                                               | <b>105</b> |
| <b>TIPOLOGIA FRAZELOGISMELOR DE ORIGINE FRANCEZĂ DIN.....</b>                                                 | <b>105</b> |
| <b>LIMBA ROMÂNĂ.....</b>                                                                                      | <b>105</b> |
| <b>3.1. Clasificarea structurală a frazeologismelor în limba română .....</b>                                 | <b>105</b> |
| 3.1.1. Clasificarea frazeologismelor franceze după numărul elementelor din structură. ....                    | 105        |
| 3.1.2. Clasificarea frazeologismelor după mobilitatea elementelor din structură.....                          | 113        |
| 3.1.3. Clasificarea frazeologismelor neologice împrumutate din limba franceză după termenul-nucleu .....      | 116        |
| <b>3.2. Clasificarea lexico-semantică a frazeologismelor împrumutate din limba franceză</b>                   | <b>122</b> |
| 3.2.1. Clasificarea frazeologismelor după sensul structurii - câmpuri semantice.....                          | 122        |
| 3.2.2. Clasificarea frazeologismelor după elementele componente.....                                          | 137        |
| 3.2.3. Sinonimia frazeologică .....                                                                           | 144        |
| 3.2.4. Antonimia frazeologică .....                                                                           | 146        |
| <b>3.3. Clasificarea gramaticală a frazeologismelor împrumutate din limba franceză...</b>                     | <b>150</b> |
| 3.3.1. Frazeologisme neologice de origine franceză flexibile .....                                            | 150        |
| 3.3.2. Frazeologisme neologice de origine franceză neflexibile.....                                           | 198        |
| <b>CONCLUZII.....</b>                                                                                         | <b>202</b> |
| <b>BIBLIOGRAFIA GENERALĂ.....</b>                                                                             | <b>9</b>   |

## Rezumatul tezei de doctorat

**Cuvinte-cheie:** frazeologie, împrumut, influență, frazeologism, unitate frazeologică, locuțiune, expresie, lexic, gramatical, structură, dinamică, neologism, semantic, influență.

Teza de doctorat *Frazeologisme neologice în limba română actuală. Împrumuturi franceze își propune să studieze* frazeologismele neologice de origine franceză, deoarece considerăm că acestea au un rol important în înțelegerea procesului de evoluție și transformare a limbii române, precum și a modului în care aceasta integrează influențele externe pentru a-și spori expresivitatea. Scopul lucrării este acela de a studia frecvența cu care unitățile frazeologice de origine franceză sunt utilizate în limba română, precum și domeniile lexico-semantică în care ele au fost înregistrate.

Demersul nostru are la origine o serie de motive, printre care se numără:

- lipsa unor studii privind aspectul lexico-semantic al frazeologismelor neologice prezente în limba română actuală;
- insuficienta investigare a frazeologismelor neologice de origine franceză din perspectivă structural-gramaticală;
- inexistența unor cercetări în paralel a tipologiilor structurilor unităților frazeologice din limba română cu a celor din limba de proveniență;
- stabilirea corespondențelor sau a diferențelor la nivel sintactic și morfologic între frazeologismele din limba română și cele din limba de proveniență.

Am abordat acest domeniu de studiu din mai multe perspective, urmărind identificarea și catalogarea unităților frazeologice provenite din limba franceză integrate în limba română. Preocuparea noastră a fost aceea de a stabili semnificația lor și contextul în care frazeologismele sunt folosite în limba română actuală, urmărind modificările semantice suferite de acestea sau păstrarea sensului lor de origine.

Investigarea frazeologismelor neologice de proveniență franceză în limba română actuală este relevantă din mai multe perspective. Pe de o parte, aceasta oferă o imagine clară asupra dinamicii lingvistice și a modului în care limba română evoluează prin împrumuturi și adaptări. Pe de altă parte, studierea acestor frazeologisme evidențiază impactul cultural al limbii franceze asupra societății românești. Rezultatele cercetării sunt valoroase pentru înțelegerea

evoluției limbii române în contextul interacțiunilor cu alte limbi și oferă informații despre adaptarea lingvistică și schimbările în limbă, ca rezultat al contactului cu alte culturi și limbi. Considerăm că frazeologia este un domeniu care deschide mereu noi căi de cercetare și contribuie la punerea în evidență a bogăției lexicale a limbii, la particularizarea stilurilor funcționale. Cu certitudine, lucrarea noastră va servi ca bază pentru cercetări viitoare în domeniul frazeologiei și al contactelor lingvistice, oferind date și analize care pot fi extinse și aplicate în alte contexte lingvistice.

Obiectivele care au stat la baza realizării studiului privitor la inventarul frazeologic de origine franceză, dar și la analiza criteriilor de clasificare a acestuia sunt următoarele:

- a. identificarea unui număr cât mai mare de frazeologisme împrumutate din limba franceză și organizarea unui corpus frazeologic românesc prin compararea informațiilor diferitelor surse lexicografice;
- b. delimitarea frazeologismelor de proveniență franceză în ansamblul împrumuturilor lexicale din alte limbi, atât în plan teoretic, cât și în plan aplicativ;
- c. cercetarea frazeologismelor de origine franceză din perspectiva criteriului structural și clasificarea lor în funcție de componența lexicală;
- d. organizarea frazeologismelor împrumutate din limba franceză după criterii lexico-semantic;
- e. analiza frazeologismelor de origine franceză având în vedere criteriul gramatical și clasificarea acestora după părțile de vorbire componente, după statutul gramatical al centrului și după încadrarea gramaticală în funcție de partea de vorbire corespunzătoare (frazeologisme verbale, frazeologisme substantivale, frazeologisme adjectivale, frazeologisme adverbiale, frazeologisme prepoziționale și frazeologisme conjuncționale);
- f. ordonarea frazeologismelor provenite din limba franceză conform tuturor criteriilor selectate;
- g. cercetarea în paralel a tipologiilor frazeologismelor din limbile română și franceză pentru stabilirea corespondențelor sau a diferențelor existente la nivel structural, lexico-semantic și gramatical.

Corpusul lucrării noastre a fost stabilit pe baza surselor lexicografice, iar selectarea frazeologismelor neologice de proveniență franceză s-a făcut după metodele și tehnicile de selecție adecvate, urmărind atât criteriul cantitativ, cât și pe cel calitativ.

În scopul examinării unităților frazeologice neologice provenite din limba franceză am apelat la metode de cercetare științifice, dar și la metode specifice de cercetare a subiectului în discuție. În prima etapă, am aplicat metode teoretice care au în vedere examinarea, analiza și sinteza informațiilor obținute din literatura de specialitate, oprindu-ne asupra aspectelor mai puțin cercetate.

Pentru analiza unităților frazeologice neologice am folosit metode adecvate atingerii obiectivelor tezei: metoda descriptivă, metoda selectivă, metoda tipologică, metoda comparativă și metoda statistică. Am avut în vedere criteriile lexico-semantică, criteriile gramaticale stabilite pentru fiecare unitate frazeologică neologică, dar și structura gramaticală a unităților frazeologice provenite din limba franceză. Unitățile frazeologice selectate au fost redactate în tabele pentru o clară ilustrare a acestora. Rezultatele la care am ajuns, în urma analizei, au fost redactate în procente și ilustrate în diagrame pentru o mai mare sugestivitate.

Teza are un capitol introductiv (*Introdúcere*) în care am evidențiat importanța frazeologiei și actualitatea temei cercetate, am precizat obiectivele tezei, stadiul cercetării frazeologismelor neologice în limba română, sursele documentare ale lucrării, terminologia și metodologia cercetării științifice.

Capitolul 1, intitulat *Cadrul teoretic al cercetării frazeologismelor* cuprinde două subcapitole și analizează diversitatea definițiilor date frazeologismelor. În acest capitol, sunt clarificate concepte diferite care vizează frazeologisme/ unitățile frazeologice, locuțiunile și expresiile, formulele și clișeele internaționale, expresiile idiomatice, împrumuturile frazeologice din limba română, dar și trăsăturile comune ale unităților frazeologice românești. În partea a doua a primului capitol, sunt prezentate criteriile de analiză a unităților frazeologice: criteriul structural, criteriul lexico-semantic și criteriul morfologic.

Capitolul al 2-lea, intitulat *Frazeologisme în limbile română și franceză* tratează împrumutul frazeologismelor franceze în limba română, realizându o delimitare a structurilor frazeologice în cele două limbi. Tot în acest capitol, am stabilit inventarul frazeologismelor de origine franceză din limba română actuală.

Capitolul al 3-lea, intitulat *Tipologia frazeologismelor de origine franceză din limba română*, conține clasificarea frazeologismelor după numărul elementelor din structură. Am realizat o delimitare clară între frazeologisme românești împrumutate cu structură identică cu cea a limbii sursă și frazeologisme românești împrumutate cu structură diferită de cea a limbii

sursă. O altă clasificare structurală a frazeologismelor de origine franceză din limba română actuală este stabilită după mobilitatea elementelor din structură. Astfel, am făcut diferența dintre îmbinările fixe de cuvinte și îmbinările libere de cuvinte. Tot aici am realizat clasificarea frazeologismelor împrumutate după criterii lexico-semantică. Am ținut cont de sensul locuțiunii, stabilindu-se diferența dintre frazeologisme cu același sens ca în limba franceză și cele cu sens diferit de al limbii sursă, dar și de termenul-nucleu. Un alt subcapitol tratează clasificarea gramaticală a frazeologismelor împrumutate, stabilind mai multe tipuri: verbale, substantive, adjective, adverbiale, prepoziționale, conjuncționale.

În *Concluzii* sunt precizate rezultatele cercetării și sunt propuse alte direcții de cercetare. *Bibliografia* cuprinde dicționarele de specialitate care au fost folosite pentru realizarea inventarului de frazeologisme de origine franceză prezent în limba română actuală, precum și lucrări de specialitate care tratează subiectul tezei.

Studiul frazeologismelor neologice de origine franceză din limba română actuală prezintă interes având în vedere masivitatea împrumutului din limba franceză în limba română ceea ce se oglindește nu numai în domeniul lexical propriu-zis, ci și în cel frazeologic. Din analiza corpusului de frazeologisme selectat de noi, după un criteriu pe care îl considerăm destul de sigur (prezența unui termen neologic cu aceeași origine ca a întregii unități frazeologice), rezultă statistic un număr mare (523) de frazeologisme neologice de proveniență franceză, prezente în limba română actuală.

Între frazeologisme neologice provenite din limba franceză, prezente în corpusul nostru, 248 de frazeologisme neologice sunt verbale (47,41%), acestea fiind cele mai numeroase, urmate de 181 de frazeologisme neologice substantive (34,61%), 42 frazeologisme neologice adverbiale (8,03%), 41 de frazeologisme neologice adjective (7,84%), 8 frazeologisme neologice prepoziționale (1,53%) și 3 frazeologisme neologice conjuncționale (0,58%).

Structura neologică a frazeologismelor românești de proveniență franceză evidențiază că numărul de termeni neologici din componența acestora este diferit. Astfel, din totalul de 523 de frazeologisme neologice de proveniență franceză, 286 de frazeologisme au un termen neologic în structură (54,68%), 15 frazeologisme au doi termeni neologici (2,86%), iar 222 de frazeologisme (42,44%) au întreaga structură neologică.

De remarcat că împrumuturile neologice lexicale și frazeologice din limba franceză dau dovadă de rezistență în fața împrumuturilor recente din limba engleză care nu pot înlocui întotdeauna neologismele franceze din limba română actuală.

Considerăm că împrumuturile de frazeologisme din limba franceză au un rol pozitiv, întrucât această invazie de construcții frazeologice străine nu alterează limba română, din contră, am putea spune că au un rol benefic prin îmbogățirea vocabularului românesc, dar mai ales prin modernizarea limbii române.

## BIBLIOGRAFIA GENERALĂ

- Avădanei, C. (2000), *Construcții idiomatice în limbile română și engleză*, Iași, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza.
- Avram, A. (2000), *Probleme de etimologie*, București, Editura Univers Enciclopedic.
- Avram, M. (1986), *Gramatica pentru toți*, București, Editura Academiei Române.
- Avram, M. (1997), *Gramatica pentru toți*, ediția a II-a revăzută și adăugită, București, Editura Humanitas.
- Avram, M. (2001), *Cuvintele limbii române între corect și incorect*, Chișinău, Editura Cartier.
- Barbu, M. (1973), *Dicționar de citate și cuvinte străine*, București, Editura Enciclopedică Română.
- Bilauca, M. (2015), *Neologismul în frazeologia românească*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
- Boroianu, I. (1974), *Conceptul de unitate frazeologică: tipuri de unități frazeologice (I)*, în „Limbă și literatură”, nr.1, p. 25-34.
- Boroianu, I. (1974), *Conceptul de unitate frazeologică: tipuri de unități frazeologice (II)*, în „Limbă și literatură”, nr.2, p. 242-247.
- Brâncuș, G., Saramandu, M. (1997), *Gramatica limbii române. Morfologia*, București, Editura Atos.
- Bulgăr, Gh. (1971), „Despre structura lingvistică și stilistică a locuțiunilor românești”, în vol. *Studii de stilistică și limbă literară*, București, Editura Didactică și Pedagogică, p. 243-250.
- Bulgăr, Gh. (1995), *Limba română*, București, Editura Vox.
- Colțun, Gh. (2000), *Frazeologia limbii române*, Chișinău, Editura Arc.
- Constantinescu-Dobridor, Gh. (1980), *Mic dicționar de terminologie lingvistică*, București, Editura Albatros.
- Constantinescu-Dobridor, Gh. (2001), *Gramatica limbii române*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Corlățeanu, N., Melniciuc, I. (1992), *Lexicologia*, Chișinău, Editura Lumina.
- Coșeriu, E. (2000), *Lecții de lingvistică generală*, Chișinău, Editura Arc.
- Coșeriu, E. (2004), *Teoria limbajului și lingvistica generală*, București, Editura Enciclopedică.

Coteanu, I. (1973), *Stilistica funcțională a limbii române – stil, stilistică, limbaj*, București, Editura Academiei Române.

Coteanu, I. (1982), *Gramatica de bază a limbii române*, București, Editura Albatros.

Coteanu, I. (1990), *Gramatică. Stilistică. Compoziție*, București, Editura Științifică.

Coteanu, I., Sala, M. (1987), *Etimologia și limba română*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România.

DALR 2006 = G. Volceanov, (2006), *Dicționar de argou al limbii române*, București, Editura Niculescu.

DCLS 1973 = M. Barbu, (1973), *Dicționar de citate și locuțiuni străine*, București, Editura Enciclopedică Română.

DCR 1982 = F. Dimitrescu, (1982), *Dicționar de cuvinte recente*, București, Editura Albatros.

DE 1993 = M. Popa, (1993), *Dicționar Enciclopedic*, București, Editura Enciclopedică.

DEFR 1999 = A. Negreanu, (1999), *Dicționar de expresii francez - român*, București, Editura All.

DELR 2007 = A. Ciorănescu, (2007), *Dicționarul etimologic al limbii române*, bucurești, Editura SAECULUM I.O.

DELS 2008 = M. Papuc, (2008), *Dicționar de expresii și locuțiuni străine*, București, Editura Știința.

DERF 2000 = A. Negreanu, (2000), *Dicționar de expresii român - francez*, București, Editura All.

DEX 1998 = I. Coteanu, L. Seche, (1998), *Dicționarul explicativ al limbii române*, ediția a II-a, București, Editura Academiei Române.

DEL 2003 = A. Rey, S. Chantreau, (2003), *Dictionnaire des expressions et locutions*, Paris.

DELR 1969 = V. Breban, A. Canarache, (1969), *Dicționar de expresii și locuțiuni românești*, București, Editura Științifică.

DELR 1997 = A. Dobrescu, (1997), *Dicționar de expresii și locuțiuni românești*, Chișinău, Editura Litera.

DELLR 1985 = G. Duda, A. Gugui, M. J. Wojcicki, (1985), *Dicționar de expresii și locuțiuni ale limbii române*, București, Editura Albatros.

DERC 2015 = V. Ilincan, (2015), *Dicționar de expresii românești în contexte*, Cluj, Presa Universitară Clujeană.

DFLR 2009 = M. Tomici, (2009), *Dicționar frazeologic al limbii române*, București, Editura Saeculum Vizual.

DFR 1973 = M. Saraș, (1973), *Dicționar francez - român*, București, Editura Științifică.

Dimitrescu, F. (1958), *Locuțiunile verbale în limba română*, București, Editura Academiei.

Dimitrescu, F. (2017), *Sintagme recente alcătuite cu termeni cromatici*, în „Limba română”, LXVI, nr. 4, p. 461-470.

DLEVI 2004 = F. Săceanu, (2004), *Dicționar de locuțiuni și expresii verbale infinitivale*, București, Editura Didactică și Pedagogică.

DN 1986 = F. Marcu, C. Maneca, (1986), *Dicționar de neologisme*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România.

DRF 1970 = I. Brăescu, (1970), *Dicționar român - francez*, București, Editura Științifică.

DȘL 1997 = A. Bidu-Vrânceanu, G. Pană Dindelegan, C. Călărașu, L. Ionescu Ruxăndoiu, M. Mancaș, (1997), *Dicționar general de științe ale limbii*, București, Editura Științifică.

DTLR 2010 = M. Sala, Gh. Mihăilă, (2010), *Dicționarul tezaur al limbii române*, București, Editura Academiei Române.

Dumistrăcel, S. (1997), *Expresii românești. Biografii-motivații*, Iași, Editura Institutului European.

Dumistrăcel, S. (2001), *Până-n pânzele albe. Dicționar de expresii românești*, Iași, Editura Institutului European.

Dumistrăcel, S. (2011), *Lexic românesc. Cuvinte. Metafore. Expresii*, Iași, Casa Editorială Demiurg Plus.

GA 1966 = Th. Hristea (coord.), (1966), *Gramatica Limbii Române I-II*, București, Editura Academiei Române.

GA 2005 = V. Guțu Romalo (coord.), (2005), *Gramatica Limbii Române*, București, Editura Academiei Române.

Graur, A. (1968), *Tendențele actuale ale limbii române*, București, Editura Științifică.

Graur, A. (1973), *Gramatica azi*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România.

Groza, L. (2004), *Elemente de lexicologie*, București, Editura Humanitas Educațional.

Groza, L. (2005), *Dinamica unităților frazeologice în limba română contemporană*, București, Editura Universității din București.

- Groza, L. (2011), *Probleme de frazeologie. Studii. Articole. Note*, București, Editura Universității din București.
- Groza, L. (2017), *Creativitate și expresivitate în frazeologia limbii române*, București, Editura Universității din București.
- Groza, L. (2021), *Influența franceză asupra frazeologiei românești, studiu și dicționar*, București, Editura Universității din București.
- Guțu Romalo, V. (1973), *Sintaxa limbii române. Probleme și interpretări*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Hristea, Th. (1968), *Probleme de etimologie. Studii. Articole. Note*, București, Editura Științifică.
- Hristea, Th. (1977), *Contribuții la studiul etimologic al frazeologiei românești moderne*, în „Limba Română”, XXVI, nr. 6, p. 587-598.
- Hristea, Th. (1984), *Frazeologia și importanța ei pentru studiul limbii române*, în „Limba și Literatură”, I, p. 5-14.
- Hristea, Th. (1984), *Introducere în studiul frazeologiei în Sinteze de limbă română*, București, Editura Albatros.
- Iordan, I. (1967), *Structura morfologică a limbii române contemporane*, București, Editura Științifică.
- Iordan, I. (1975), *Stilistica limbii române*, București, Editura Științifică.
- Iordan, I. (1978), *Limba română contemporană*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Irimia, D. (1997), *Gramatica limbii române*, Iași, Editura Polirom.
- MDA 2010 = M. Sala, I. Dănăilă, (2010), *Mic Dicționar Academic*, București, Editura Univers Enciclopedic Gold.
- MDN 2007 = F. Marcu, (2007), *Marele dicționar de neologisme*, ediția a IX-a revăzută, augmentată și actualizată, București, Editura Saeculum Vizual.
- MDTL 1980 = D. Macrea, (1980), *Mic dicționar de terminologie lingvistică*, București, Editura Albatros.
- Mihuț, L., Achim, D. (2014), *Elemente de lexicologie, teorie și aplicații*, Arad, Editura Universității Aurel Vlaicu.
- Munteanu, C. (2007), *Sinonimia frazeologică în limba română din perspectiva lingvisticii integrale*, Pitești, Editura Independența Economică.
- Munteanu, C. (2008), *Discursul repetat*, Iași, Institutul European.

- Negreanu, A. (1972), *Expresii uzuale în franceza modernă*, București, Editura Științifică.
- Negreanu, C. (1983), *Structura proverbelor românești*, București, Editura Științifică și Enciclopedică.
- Nica, D. (1963), *Locuțiunile substantivale în limba română*, în „Limba română”, XII, nr. 5, p. 58-70.
- Pamfil, A. (2003), *Limba și literatura română în gimnaziu*, Pitești, Editura Paralela 45.
- Pană Dindelegan, G. (1992), *Sintaxă și semantică. Clase de cuvinte și forme gramaticale cu dublă natură*, București, Editura TUB.
- Pană Dindelegan, G. (1994), *Teorie și analiză gramaticală*, ediția a II-a, București, Editura Coresi.
- Philippide, Al. (1897), *Gramatica elementară a limbii române*, Iași, Editura Librăriei ISR. Kuppermann.
- Philippide, Al. (1984), *Opere alese. Teoria limbii*, București, Editura Academiei Române.
- Popa, Gh. (2002), *Locuțiunile în sistemul unităților nominative ale limbii române*, Chișinău, Editura Știința.
- Popescu, Șt. (1995), *Gramatica practică a limbii române*, ediția a V-a revăzută, București, Editura Orizonturi.
- Pușcariu, S. (1940), *Limba română*, volumul I, Privire generală, București, Fundația pentru Literatură și Artă Regele Carol II.
- Radu-Clim, M. (2012), *Neologismul în lexicografia românească*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”.
- Roșianu, N. (1979), *Maxima populară rusă și corespondentele românești*, București, Editura Univers.
- Stanciu-Istrate, M. (2006), *Calcul lingvistic în limba română*, București, Editura Academiei Române.
- Stoichițoiu-Ichim, A. (2001), *Semiotica discursului juridic*, București, Editura Universității din București.
- Stoichițoiu-Ichim, A. (2001), *Vocabularul limbii române actuale. Dinamică. Influențe. Creativitate*, București, Editura All.
- Șăineanu, L. (1887), *Încercare asupra semasiologiei limbii române. Studii istorice despre tranzițiunea sensurilor*, București, Tipografia Academiei Române.

- Șodolescu-Silvestru, E. (2002), *Expresii frazeologice românești în perspectivă comparată*, București, Editura Fundației România de Mâine.
- Ștefan, B. (1998), *Locuțiunile în limba română*, București, Editura Corint.
- Ștefan, I., (1963), *Calcul lingvistic*, în „Limba română”, XII, nr. 4, p. 11-22
- Todi, A. (2006), *Limba română și norma actuală, teste aplicative la DOOM 2*, București, Editura Bic All.
- Tomescu, D. (2003), *Analiza gramaticală a textului. Metodă și dificultăți*, București, Editura All Educational.
- Tomescu, D. (2006), *Les emprunts lexicaux français en roumain*, în „Petroleum-Gas University of Ploiești”, Philologic Series, LVIII, nr.2, p. 75-82.
- Topciu, R. (2013), *Frazeologie comună româno-albaneză*, București, Editura Privirea.
- Țeghieu, L. (2004), *Structuri stabile în limba română*, Timișoara, Editura Marineasa.
- Zaharia, C. (2004), *Expresiile idiomatice în procesul comunicării. Abordare contrastivă pe terenul limbilor română și germană*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”.

## BIBLIOGRAFIE DIGITALĂ

<https://dexonline.ro/sursa/dn>

[https://www.lexilogos.com/francais\\_dictionnaire.htm](https://www.lexilogos.com/francais_dictionnaire.htm)